

Uttalelsen nedenfor inngår som del av publiseringen på internett av "Om Stortingets behandling av barnevernsspørsmål i 1995-96".

Nettadresse:

<https://www.mhskanland.net/page47/MHS-Barnevernet-Stortinget-1995-96/index.html>

22. april 1996

Signe Moland

Advokat (norsk)

Erfaring fra en rekke barnevernssaker og lignende saker, blant annet som ombud gjennom flere år for Adele Johansen i hennes barnevernssak, nå senest ved prosedering av denne saken for Den Europeiske Menneskerettsdomstol i Strasbourg.

*

Uttalelsen fra advokat Signe Moland er i form knyttet til to spørsmål reist i Stortinget under spørretimen den 6. desember 1995.

Debatt-vekslingen under spørretimen 6. desember 1995:

Spørsmål 17

Stortinget, 6 desember 1995

Carl I Hagen spør, statsråd Grete Berget svarer. Replikkveksling med 3 spørsmål og 3 svar.

Spørsmål 18

Stortinget, 6 desember 1995

Carl I Hagen spør, statsråd Grete Berget svarer. Replikkveksling med 3 spørsmål og 3 svar.

Imidlertid angår uttalelsen også problemstillinger behandlet i Dokument 8:17, og advokat Moland gav meg samtykke til å oversende den til Familie-, kultur- og administrasjonskomitéen som en kommentar også til behandlingen av Dok 8:17.

Marianne Haslev Skånland

BAE - ROGNLIEN - HAUGESTAD - MOLAND - DJØNNE - LAUVSTAD

ADVOKATER M.N.A.

Storgata 13 (inngang fra "Strøget"), TELEFON (22) 33 46 00, FAX (22) 33 31 95
POSTADRESSE: Postboks 8741 Youngstorget, 0028 Oslo

Ole Jakob Bae
Knut Rognlien
Arne Haugestad
Signe Moland
Eirik Dønne
Reidun Lauvstad
Ketil Søhr, adv.fullm.

KOP.

Oslo, 13. mars 1996

SM/imaa

Statsråd Grete Berget
Barne- og familiedepartementet
Boks 8036 Dep.
0030 OSLO

Stortingsrepresentant Karl I. Hagen
Stortinget
0026 OSLO

Jeg viser til Stortingets spørretime 6. desember 1995 -
barnevernloven og vil gjerne komme med følgende kommentarer:

Barnevernlovens § 4-21

Ut fra mitt kjennskap til barneverntjenestens arbeid ser ikke barneverntjenesten det som sitt arbeid å forsøke å få foreldrene i stand til selv å overta omsorgen for barnet/barna etter at omsorgen er tatt og barnet/barna er plassert i fosterhjem.

Hvis foreldrene f.eks. trenger behandling hos psykolog eller opphold på behandlingssted for rusproblemer, blir de vanligvis henvist til sosialkontoret og må konkurrere om godene på lik linje med andre sosialklienter.

Ut fra mitt syn burde det være en plikt for barneverntjenesten i alle fall ett eller to år etter omsorgsovertagelsen å gjøre alt de kan for å sette foreldrene i stand til selv å ivareta barnet/barna.

Fritt rettsråd i undersøkelsesfasen i barnevernsaker

Mange tvister mellom det offentlige og den private part kan bli

løst, eller ikke oppstå når den private part har advokat i undersøkelsesfasen. Grunnen til dette er etter mitt skjønn først og fremst at den private part føler seg tryggere og ikke blir så i opposisjon til det som blir foreslått fra det offentliges side.

Ofte føler den private part at på de møter advokaten er tilstede, blir hun/han behandlet med større respekt fra det offentliges side enn hvis hun/han er der alene.

I utgangspunktet er det alltid barneverntjenesten som skriver referat fra møter og samtaler med klient, men når den private part har advokat tilstede, vil denne også skrive notater som kan medvirke til at diskusjon om hva som egentlig kom frem på møtet, kan bli løst uten at dette settes på spissen.

Slik situasjonen er i dag at det må søkes Fylkesmannen om fritt rettsråd i forbindelse med undersøkelsessaker, medvirker det til en usikkerhet om hvor mange timer som vil bli innvilget. Ofte tar det tid for å få tak i den dokumentasjon som kreves for å kunne søke om fritt rettsråd, og med en viss saksbehandlingstid hos Fylkesmannen kan det medføre at klienten ikke får med seg advokathjelp i den første viktige fasen.

Mange av de barnevernkontorer jeg har kontakt med synes det er en fordel at klientene har advokathjelp i undersøkelsesfasen. Hvis man her kommer frem til at alle f.eks. har rett til inntil 15 timers advokathjelp i undersøkelsesfasen og at tidsbruk utover dette må søkes spesielt, tror jeg mye vil være vunnet for både den private part, det offentlige og for de barna sakene gjelder.

Evaluering av barneloven.

Statsråd Grete Berget opplyste i Spørretimen at de var i gang med evaluering av barneloven. I denne forbindelse kunne det selvfølgelig være mange ting å ta opp, men jeg ber statsråd Berget se nøye på følgende forhold:

I de tilfeller det er nødvendig å frata foreldrene den daglige omsorg og det er nødvendig med en permanent plassering, er det

i dag kun to valg:

1. Barnet/barna forblir fosterbarn og samværet reguleres av det offentlige.
2. Barnet/barna bortadopteres og det er fosterforeldrene som eventuelt kan bestemme at det skal være samvær.

Et tredje alternativ mangler. I noen tilfeller ville det være best for barnet/barna om det var mulig med såkalt "åpen adopsjon", d.v.s. at barnet/barna blir bortadoptert, men at det inngår i adopsjonsvilkårene at barn og foreldre/annen biologisk familie skal ha samvær. En slik løsning skal finnes i mange andre land og jeg håper at dette også kommer inn i vår lovgivning så snart som mulig.

Valg av fosterforeldre

Slik det nå er, er barneverntjenesten nærmest suveren i valg av fosterforeldre.

I de tilfeller hvor spørsmålet om hvilket fosterhjem barnet/barna eventuelt skal plasseres i etter omsorgsovertagelsen ikke er bestemt før saken om omsorgsovertagelse er behandlet i Fylkesnemnda og barneverntjenesten går inn for et annet enn det foreldrene ønsker, f.eks. biologisk familie, har foreldrene og biologisk familie ingen mulighet til å barneverntjenestens avgjørelse. Det burde være slik at selv om uenigheten om valg av fosterhjem først kommer opp etter behandlingen i Fylkesnemnda, så skulle det være mulig å bringe dette spørsmålet inn for avgjørelse i Fylkesnemnda i alle fall i de saker hvor barnet/barna er plassert slik at det ikke er noen fare om saken tar lenger tid. Eller den beste måten ville kanskje være at barneverntjenesten ble nødt til å ta stilling til hvilket fosterhjem de vil bruke hvis de får medhold i omsorgsovertagelsen, slik at spørsmålet om fosterforeldre kan behandles i samme sak i Fylkesnemnda.

Med hilsen

Signe Moland